

מיזם הבדידות – תיאור המענים ביישובים

כתיבה: אילנית שטיינברגר, מנהלת מיזם הבדידות

שם היישוב: אילת

שם התוכנית: קבוצות עניין חברתיות

הגוף המפעיל: אגף הרווחה והשירותים החברתיים, עיריית אילת.

המועד, משך הפעילות ותדירותה: מפגש קבוצתי שבועי, בסך הכול 15 מפגשים.

המקום: מוקדי פעילות שונים בעיר, בהתאם לזמינות החדרים ותוכני המפגש.

קהל היעד: זקנים עצמאיים, בדגש על זקנים עולים, ערירים או כאלה שבני המשפחה מתגוררים מחוץ לאילת והם גרים לבד ואינם פעילים חברתית.

מספר המשתתפים: 60 משתתפים; ארבע קבוצות.

תיאור הפעילות: מבנה ותוכן

במהלך הפעלת המיזם התקיימו קבוצות סביב שלושה נושאים, בהתאם למיפוי תחומי עניין שעלו בעת איתור הזקנים לתוכנית.

קבוצה מספר 1: "AMIS" (חברים בצרפתית). קבוצה של נשים אשר עלו מצרפת והביעו עניין להתחבר מחדש למקורות. הקבוצה התנהלה בשפה הצרפתית ועסקה בנושאים, כגון סופרים צרפתיים, בישול, שירה צרפתית, ועוד. ארץ המוצא, השפה והתרבות היוו בסיס לבניית קשרים בין המשתתפות.

קבוצה מספר 2: "מצלמים חיים". קבוצה שמרבית חבריה היו גברים. נושא הצילום נבחר במטרה לתת מענה לגברים שאותרו כבודדים והביעו עניין לקחת חלק בקבוצה שתכניה יהיו לימוד מיומנויות טכניות. החברים לא היו פעילים חברתית ונמנעו מיציאות מרובות מביתם. למנחת הקבוצה כישורי הדרכה בצילום ושימוש בכלים מעולם הפוטו-תרפיה. המפגשים הראשונים עסקו בצילום במצלמה רגילה (כל משתתף קיבל מצלמה חד-פעמית). לאחר

מספר מפגשים, חברי הקבוצה הביעו רצון לצמצם פערים דיגיטליים וללמוד לצלם במכשיר הנייד שברשותם, כך יוכלו לתקשר ולשלוח באמצעות אפליקציית "וואטסאפ" תמונות מחיי היום-יום שלהם לבני המשפחה ולחברים (ולא להרגיש שהם נותרו מאחור מבחינה טכנולוגית).

במהלך המפגשים חברי הקבוצה למדו לצלם במכשיר הנייד החכם שברשותם. נפתחה קבוצת וואטסאפ שבה החברים שיתפו תמונות שהם מצלמים. כל מפגש צילום עסק בנושא אחר כאשר מרבית המפגשים התקיימו בחוץ, ברחבי העיר. חברי הקבוצה ביקרו גם באתרים מיוחדים בעיר, ישנים וחדשים. ביקורים אלו עוררו התלהבות, שיח ונוסטלגיה כך ש"הקרח נשבר" מהר. כדי לעודד היכרות מעמיקה יותר, קירבה וקשר, המנחה שילבה במפגשים שיחה בנושא תוצרי הצילום ועודדה את החברים לשתף בחוויות ובמחשבות שעומדות מאחורי הצילום. עם הזמן, חברי הקבוצה הרגישו מספיק נוח אחד עם השני כדי להעלות לדין נושאים הקשורים בהתמודדויות שמביאה עימה הזיקנה (מוות, אובדן חברים ויכולות תפקודיות). נושאים אלו באו לידי ביטוי גם בצילומים שלהם.

אירוע שיא של הקבוצה היה מפגש הסיום, שבו התקיימה תערוכת צילומים במעמד בני המשפחה וראש העיר.

קבוצה מספר 3 ו-4: "מתחברים עם מחשבים". תחום עניין זה היה השכיח ביותר במיפוי ועל כן נפתחו שתי קבוצות מחשבים ברמה של מתחילים ומתקדמים. את הקבוצות הנחתה מדריכת מחשבים שלימדה מיומנויות בסיסיות ומתקדמות במחשב ובאינטרנט. חלק מהזמן הוקדש לתרגול.

מאחר שמדובר בפעילות שבה כל משתתף מתיישב מול מחשב ומקיים אינטראקציה מינימלית עם אחרים במהלך השיעור, קיים אתגר גדול ביצירת היכרות מעמיקה ומתמשכת ובפיתוח קשרים משמעותיים ותחושת שייכות. לצורך כך נעשו פעולות מיוחדות, שעודדו הזדמנויות לאינטראקציה ולהיכרות, למשל חברי הקבוצה הגיעו כחצי שעה לפני השיעור למפגש חברתי בלתי פורמלי, שכלל כיבוד קל. כמו כן, בתרגול כתיבת הודעות בדוא"ל, התבקשו המשתתפים לכתוב אחד לשני. תרגול מיומנויות גלישה באינטרנט נעשה באמצעות כניסה לאתרים עם שאלוני אישיות, כמו "איזו חיה אני מזכירה?" "מה הגיל שלי?" לאחר שכל משתתף קיבל את התוצאה של השאלון הם שיתפו בתוצאות, דבר שגרם למשתתפים גם להשתעשע וגם להכיר קצת יותר את החברים. המשתתפים תרגלו מביתם את השימוש בתוכנת סקייפ, כאשר הם התבקשו לקיים שיחת וידיאו אחד עם האחר.

במהלך הפעלת הקבוצות, רכז התוכנית לקח חלק משמעותי במפגשים. לעיתים תכופות, בתחילת המפגשים, הרכז עדכן בפעילויות העירוניות המתוכננות (הצגות, טיול) ועודד את

החברים להצטרף. נוכחנו שכאשר מידע מסוג זה עולה בפורום של הקבוצה, האחד מדברן את האחר להצטרף וללכת יחדיו.

רכז התוכנית קיים קשר שוטף עם חברי הקבוצות, כך שבעת היעדרות של משתתף בגלל מחלה, אבל, אשפוז וכדומה, חברי הקבוצה היו יוצרים עמו קשר.

סביב מפגשי הסיום של הקבוצות התקיים "באזז" גדול ונוצר סוג של הפנינג. הדים על כך הגיעו לזקנים אחרים, יצרו התעניינות ופנייה יזומה לתוכנית.

כוח אדם

- רכז התוכנית - 50% משרה.
- מדריכים מקצועיים.

עלות התוכנית

45,000 ₪ עבור הפעלתן של הקבוצות (לא כולל כוח אדם עבור ריכוז התוכנית).

ליצירת קשר

מיכאל ריאחי, עו"ס זיקנה במחלקה לשירותים חברתיים, אגף הרווחה, עיריית אילת.

דוא"ל: mickael@eilat.muni.il

טלפון: 08-636-7879